

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego oraz niektórych innych ustaw ma na celu dostosowanie prawodawstwa krajowego do zmian, które zostały wprowadzone w prawodawstwie wspólnotowym w zakresie rynków owoców i warzyw, chmielu, tytoniu, suszu paszowego, zbóż, lnu i konopi uprawianych na włókno, oraz uporządkowanie przepisów krajowych w zakresie rynków zbóż oraz lnu i konopi włóknistych, a także w zakresie funduszy promocji produktów rolno-spożywczych.

Zmiany w ustawie z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego

Projektowana ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego (Dz. U. z 2008 r. Nr 11, poz. 70, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, w tym dodaje do niej przepisy dotyczące rynku lnu i konopi uprawianych na włókno. W związku z powyższym proponuje się zmienić tytuł wyżej wymienionej ustawy przez dodanie do niego rynku lnu i konopi uprawianych na włókno (art. 1 pkt 1 projektu ustawy).

Rynki owoców i warzyw

Ustawa w dotychczasowym brzmieniu nie zawiera obowiązku prowadzenia rejestru wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń. Natomiast Komisja Europejska w swoich wnioskach po przeprowadzeniu kontroli funkcjonowania systemu dofinansowania produkcji pomidorów przeznaczonych do przetwórstwa wskazała na konieczność prowadzenia takiego rejestru. W związku z tym w ustawie został wprowadzony przepis art. 2b regulujący kwestie związane z prowadzeniem przez marszałka województwa takiego rejestru (art. 1 pkt 3 projektu ustawy). Proponuje się, aby rejestr ten był jawny i zawierał w szczególności nazwę, siedzibę i dane teleadresowe wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych

organizacji producentów owoców i warzyw i ich zrzeszeń, datę wydania decyzji, aktualną liczbę członków, nazwę grupy produktów, ze względu na które grupa producentów lub organizacja i ich zrzeszenie otrzymała decyzję o wstępnym uznaniu lub uznaniu oraz dane osób upoważnionych do reprezentowania grupy lub organizacji i ich zrzeszenia.

Konieczność nadania nowego brzmienia pkt 2 w art. 3 ust. 2 ustawy (art. 1 pkt 4 projektu ustawy) dotyczącego zakresu informacji, jakie marszałkowie województw są obowiązani przekazywać, corocznie, ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych, wynika z opracowania przez Komisję Europejską nowego zakresu informacji, jakie mają być przekazywane corocznie przez państwa członkowskie w zakresie funkcjonowania i finansowania wstępnie uznanych grup producentów oraz uznanych organizacji producentów owoców i warzyw. Marszałkowie województw i dyrektorzy oddziałów regionalnych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR), w ramach wykonywania obowiązków wynikających z ustawy dysponują jedynie informacjami niezbędnymi do sporządzenia tego raportu. Jednocześnie, w związku z poszerzeniem zakresu sprawozdań przekazywanych Komisji Europejskiej, konieczne jest pozyskanie nowego zakresu informacji od wstępnie uznanych grup producentów oraz uznanych organizacji producentów owoców i warzyw. Wyżej wymienione podmioty powinny być obowiązane do przekazywania tych informacji marszałkowi województwa właściwemu ze względu na ich siedzibę. Następnie marszałkowie województw przekazują je zbiorczo do ministra właściwego do spraw rynków rolnych. Po opracowaniu zebranych informacji oraz uzupełnieniu ich o dane dostarczone przez Prezesa ARiMR, są one przekazywane Komisji Europejskiej. Obecnie zasada przekazywania informacji do marszałków województw funkcjonuje jedynie w odniesieniu do organizacji producentów. Powinna być stosowana również do wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw.

W obowiązującym stanie prawnym wnioski o wydanie decyzji o wstępnym uznaniu za grupę producentów oraz uznaniu za organizację producentów zawiera w szczególności informacje o liczbie członków oraz wartości produktów wytworzonych przez członków grupy lub organizacji producentów i sprzedanych w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku.

W art. 26 i 53 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1580/2007 z dnia 21 grudnia 2007 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzeń Rady (WE) nr 2200/96, (WE) nr 2201/96 i (WE) nr 1182/2007 w sektorze owoców i warzyw (Dz. Urz. UE L 350 z 31.12.2007, str. 1, z późn. zm.) określono dwa okresy odniesienia, na podstawie których można obliczyć wartość produkcji sprzedanej przez członków wstępnie uznanej grupy producentów lub uznanej organizacji producentów owoców i warzyw. Okres ten, w ramach wytycznych zawartych w art. 53 rozporządzenia nr 1580/2007, może dookreślić państwo członkowskie. Realizacja tego upoważnienia dla państwa członkowskiego (w zakresie ustalenia dwunastomiesięcznego okresu odniesienia) została wykonana w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 stycznia 2005 r. w sprawie wskaźników redukcji, sposobów określania wartości owoców i warzyw sprzedanych oraz okresów referencyjnych stosowanych przy określaniu wartości owoców i warzyw sprzedanych (Dz. U. Nr 11, poz. 82). Jednakże obowiązek ten został wykonany w odniesieniu do nieobowiązującego obecnie rozporządzenia Rady (WE) nr 2200/96 z dnia 28 października 1996 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw (Dz. Urz. WE L 297, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 20, str. 55, z późn. zm.).

W związku z tym projektowana ustawa dostosowuje przepisy ustawy dotyczące wskazania okresów odniesienia, na podstawie których można obliczyć wartość produkcji sprzedanej przez członków wstępnie uznanej grupy lub uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, do upoważnień zawartych w przepisach wspólnotowych (art. 1 pkt 5 i 7 projektu ustawy).

Z uwagi na problemy z interpretacją art. 5 ust. 1 ustawy w zakresie terminu składania przez grupę producentów wniosku o zatwierdzenie przez marszałka województwa zmian do planu dochodzenia do uznania, proponuje się rozróżnienie terminów składania przez grupę producentów takiego wniosku w zależności od charakteru wprowadzanych zmian (art. 1 pkt 6 projektu ustawy). Jeżeli zmiana miałaby dotyczyć tylko przesunięcia w czasie realizacji inwestycji bez zmiany jej zakresu i sposobu finansowania, możliwe byłoby złożenie takiego wniosku do końca okresu rozliczeniowego, którego dotyczy zmiana. W pozostałych przypadkach można byłoby wnioskować o zmiany na 3 miesiące przed końcem okresu rozliczeniowego. Oznaczałoby to, że grupa składa wniosek o wydanie decyzji o zatwierdzenie zmian w realizowanym planie dochodzenia

do uznania na 3 miesiące przed końcem okresu rozliczeniowego zatwierdzonego w planie dochodzenia do uznania.

Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem przepisu upoważniającego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 5 ustawy, minister właściwy do spraw rynków rolnych określa, w drodze rozporządzenia, warunki wypowiedzenia członkostwa w organizacji producentów oraz okres, w którym występujący z organizacji producentów nie będzie mógł przystąpić do wstępnie uznanej grupy producentów. Konieczne jest dostosowanie tego przepisu do art. 38 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1580/2007, polegające na dodaniu zastrzeżenia, iż członek występujący z organizacji producentów nie będzie mógł przystąpić do wstępnie uznanej grupy producentów w zakresie grupy lub grup produktów, w odniesieniu do których dane podmioty zostały uznane lub wstępnie uznane (art. 1 pkt 8 lit. a projektu ustawy).

W ustawie zawarto upoważnienie dla dyrektora oddziału regionalnego ARiMR do wydawania decyzji m.in. w sprawach przyznania rekompensaty finansowej z tytułu nieprzeznaczenia owoców i warzyw do sprzedaży i corocznego rozliczania środków finansowych w ramach tej rekompensaty. Jednocześnie rozporządzenie nr 1580/2007 stanowi, iż rozliczenie działań zapobiegających kryzysom, do których zalicza się stosowanie mechanizmu nieprzeznaczenia owoców i warzyw do sprzedaży, jest finansowane w ramach funduszu operacyjnego. W związku z powyższym nie jest zasadne wydawanie oddzielnej decyzji administracyjnej dotyczącej corocznego rozliczania środków finansowych w ramach wyżej wymienionej rekompensaty finansowej i dlatego przepisy art. 9 ust. 1 pkt 5, 6a i 7 ustawy powinny zostać uchylone (art. 1 pkt 9 lit. a tiret pierwsze projektu ustawy). W związku z uchyceniem wyżej wymienionych przepisów należy odpowiednio dostosować inne przepisy ustawy w tym zakresie (art. 1 pkt 9 lit. c – g, pkt 10 lit. a, pkt 11 lit. a i b projektu ustawy).

Ponadto w art. 9 ust. 1 ustawy (art. 1 pkt 9 lit. a tiret drugie projektu ustawy) proponuje się dodać pkt 13, w którym wskazano właściwość dyrektora oddziału regionalnego ARiMR do wydawania decyzji w sprawie zawieszenia zatwierdzenia programu operacyjnego realizowanego przez organizację producentów lub zrzeszenie organizacji producentów, jeżeli podmioty te nie przekażą lub przekażą nieprawidłowe informacje dotyczące swojej działalności, do których przekazania są zobligowane na mocy przepisów rozporządzenia nr 1580/2007.

Ustawa w dotychczasowym brzmieniu upoważnia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR do opiniowania grupie producentów ubiegającej się o wstępne uznanie planu dochodzenia do uznania, w terminie miesiąca od dnia złożenia tego planu. Jednakże przepisy ustawy nie regulują kwestii postępowania ze zmianami, jakie grupy wnoszą do planu dochodzenia do uznania. Plan dochodzenia do uznania jako dokument powinien uzyskać pozytywną opinię dyrektora oddziału regionalnego ARiMR. Jednocześnie grupy producentów owoców i warzyw mogą wprowadzać zmiany do tego planu w trakcie jego realizacji. W związku z powyższym należy poszerzyć kompetencje dyrektora oddziału regionalnego ARiMR o opiniowanie zmian do planu dochodzenia do uznania składanych przez tę grupę (art. 1 pkt 9 lit. b projektu ustawy). Ponadto w związku z funkcjonowaniem podwójnej weryfikacji planów dochodzenia do uznania przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR oraz marszałka województwa, zachodzi konieczność doprecyzowania w ustawie, jaki jest zakres opiniowania przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR planu dochodzenia do uznania. Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR powinien opiniować grupie producentów ubiegającej się o wstępne uznanie plan dochodzenia do uznania oraz jego zmiany w zakresie dokładności informacji podanych w planie, spójności handlowej i jakości technicznej planu, rzetelności szacunków i harmonogramu wdrożenia, kwalifikowalności zaproponowanych inwestycji oraz zasadności wydatków z nimi związanych. Powyższy zakres weryfikacji planu dochodzenia do uznania został zdefiniowany w art. 113 rozporządzenia nr 1580/2007. Przez spójność handlową należy rozumieć weryfikację: areалу i potencjału produkcyjnego, ilości sprzedaży owoców i warzyw, ich przeznaczenia rynkowego, cen i wartości sprzedaży oraz rozmiaru i charakteru odbiorców, potrzeb transportowych do obsługi handlu. Natomiast pojęcie weryfikacji jakości technicznej planu dochodzenia do uznania odnosi się do oceny przez dyrektora oddziału regionalnego ARiMR, czy zamieszczone w tym planie opisy inwestycji (typ, rodzaj, wydajność, parametry techniczne) są dostosowane do potencjału produkcyjnego oraz wydajności sprzedaży produktów przez grupę producentów.

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR, zgodnie z dotychczasowym brzmieniem ustawy, jest odpowiedzialny za realizację płatności pomocy dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw. Zgodnie z art. 108 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1580/2007, w ramach weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy finansowej uznanym organizacjom producentów, państwa członkowskie przeprowadzają kontrole

na miejscu w organizacjach producentów, aby zapewnić zgodność z warunkami przyznawania pomocy lub jej salda na dany rok. Kontrole te w szczególności dotyczą zgodności z kryteriami uznania na dany rok. Jednocześnie zgodnie z art. 114 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1580/2007, po otrzymaniu wniosków o przyznanie pomocy finansowej wstępnie uznanym grupom producentów, państwa członkowskie przeprowadzają kontrole na miejscu w grupach producentów, aby zapewnić zgodność z warunkami przyznawania pomocy na dany rok. Kontrole te w szczególności dotyczą zgodności z kryteriami wstępnego uznania na dany rok. Reasumując, przepisy rozporządzenia nr 1580/2007 nakładają obowiązek przeprowadzania kontroli spełniania kryteriów wstępnego uznania grupy producentów i uznania organizacji producentów w ramach weryfikacji wniosków o przyznanie pomocy finansowej, w celu zapewnienia zgodności z warunkami jej przyznania i prawidłowej autoryzacji kwoty pomocy. Uwzględniając powyższe uwarunkowania należy poszerzyć kompetencje dyrektorów oddziałów regionalnych ARiMR o przeprowadzanie kontroli na miejscu w zakresie spełniania kryteriów wstępnego uznania grupy producentów i uznania organizacji producentów, w ramach obsługi wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw.

W przepisach ustawy określono, iż dyrektor oddziału regionalnego ARiMR monitoruje i ocenia sposób wdrażania krajowej strategii programów operacyjnych. Jednocześnie zgodnie z przepisami wspólnotowymi oraz strategią krajową na rzecz programów operacyjnych monitorowanie i ocena programów operacyjnych odbywa się dwutorowo. Z jednej strony należy monitorować sposób wdrażania strategii krajowej przez organizacje producentów, z drugiej państwa członkowskie prowadzą monitorowanie i ocenę programów operacyjnych, przy czym monitorowanie i ocena krajowej strategii polega na określeniu postępów w realizacji celów strategii, dotyczących uzyskanych wyników, skutków oraz wydajności. Obecnie obowiązujący przepis sugeruje, iż dyrektor oddziału regionalnego ARiMR powinien monitorować i oceniać krajową strategię, jako dokument, a nie prowadzić monitorowanie i ocenę wdrażania tego dokumentu w poszczególnych programach operacyjnych realizowanych przez organizacje producentów. Ponieważ poszczególni dyrektorzy oddziałów regionalnych ARiMR nie są w stanie formalnie prowadzić monitorowania i oceny strategii krajowej w Rzeczypospolitej Polskiej, proponuje się zmianę brzmienia tego przepisu, tak aby mieli upoważnienie do monitorowania i oceny sposobu wdrażania strategii krajowej

przez poszczególne organizacje producentów, mające siedzibę w danym województwie, w realizowanych przez nie programach operacyjnych. Natomiast kwestie monitorowania i oceny sposobu wdrażania krajowej strategii na rzecz realizacji programów operacyjnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należy dodać do kompetencji Prezesa ARiMR (art. 1 pkt 10 lit. c projektu ustawy).

W ustawie określono, iż Prezes ARiMR przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych informacje o zatwierdzeniu funduszu operacyjnego (art. 10 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy). Ponieważ, zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt 1 ustawy, minister właściwy do spraw rynków rolnych jest obowiązany do przekazywania sprawozdań, należy doprecyzować ich zakres, tak aby Prezes ARiMR przekazywał ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych informacje o całkowitej kwocie funduszu operacyjnego dla każdego zatwierzonego programu operacyjnego wraz z określeniem terminu, do jakiego należy przekazywać tę informację (art. 1 pkt 19 lit. b tiret czwarte projektu ustawy). Jednocześnie należy określić, iż Prezes ARiMR powinien przekazywać informacje o udzieleniu i wypłacie pomocy finansowej i innych środków finansowych wstępnie uznanym grupom producentów i uznanym organizacjom producentów oraz zrzeszeniom organizacji producentów, na formularzu udostępnionym na stronie internetowej administrowanej przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rynków rolnych (art. 1 pkt 10 lit. b tiret drugie projektu ustawy).

Ustawa w dotychczasowym brzmieniu (art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy) upoważnia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR do przeprowadzania kontroli w zakresie prawidłowości uiszczania składek członkowskich i wykorzystania uprzednio przyznanych zaliczek. W ramach reformy wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw z 2007 r. prawodawstwo wspólnotowe przewiduje finansowanie części funduszu operacyjnego ze składek członków organizacji producentów lub z funduszy samej organizacji producentów. Jednocześnie w ramach tej reformy wprowadzono możliwość stosowania zaliczkowania wsparcia finansowego dla organizacji producentów i decyzję o zastosowaniu tego działania pozostawiono do decyzji państw członkowskich. Ze względu na skomplikowanie systemu przyznawania zaliczek oraz duże koszty obsługi działania, które ponosiłaby ARiMR oraz organizacje producentów, przy niskiej efektywności korzyści z nich płynących, Rzeczpospolita Polska podjęła decyzję o niestosowaniu tego działania. W związku z powyższym niezasadne jest pozostawianie

w ustawie przepisu dającego kompetencje do kontroli i rozliczania takich zaliczek (art. 1 pkt 11 lit. c projektu ustawy).

W związku ze zmianą zakresu podmiotów, którym mogą być przekazywane owoce i warzywa nieprzeznaczone do sprzedaży na cele paszowe dla zwierząt, konieczna jest zmiana przepisów w tym zakresie (art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy), aby wniosek o wydanie decyzji zawierał liczbę zwierząt, dla których uprawnione jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne będą przekazywały otrzymane owoce i warzywa nieprzeznaczone do sprzedaży jako paszę (art. 1 pkt 12 lit. a projektu ustawy).

Ponadto na potrzeby monitorowania zasadności przekazywania określonych partii owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży podmiotom społecznym i charytatywnym, należy wprowadzić konieczność podawania we wniosku liczby osób, którym uprawnione jednostki organizacyjne będą przekazywały na cele konsumpcyjne otrzymane owoce i warzywa nieprzeznaczone do sprzedaży (art. 1 pkt 12 lit. b projektu ustawy).

W art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy proponuje się dodać lit. c (art. 1 pkt 13 lit. a tiret pierwsze projektu ustawy), zgodnie z brzmieniem której organizacje producentów zostaną zobowiązane do informowania marszałka województwa o każdej zmianie składu członkowskiego organizacji producentów albo zrzeszenia organizacji producentów. Marszałkowie województw jako organy uprawnione do uznawania organizacji producentów albo zrzeszeń organizacji producentów powinni posiadać informacje na temat aktualnego stanu członkowskiego, który będą również obowiązani publikować w rejestrze grup i organizacji producentów owoców i warzyw. Ponadto na podstawie aktualnych informacji z tego rejestru dyrektorzy oddziałów regionalnych ARiMR będą mogli weryfikować skład członkowski organizacji producentów lub ich zrzeszeń do celów obsługi pomocy finansowej.

W obowiązującej ustawie brak jest określenia obowiązku przekazywania przez organizację producentów owoców i warzyw informacji o szacunkowych kwotach wkładu Unii Europejskiej oraz wkładów członków organizacji lub samej organizacji oraz terminu, do jakiego informacja ta powinna zostać przekazana. W związku z koniecznością przewidywania skutków finansowych funkcjonowania organizacji producentów w Rzeczypospolitej Polskiej zapewnienie prawidłowego gospodarowania środkami publicznymi oraz przekazywania takich informacji Komisji Europejskiej,

niezbędne jest, aby corocznie Prezes ARiMR pozyskiwał takie uaktualnione informacje od organizacji producentów (art. 1 pkt 13 lit. a tiret drugie projektu ustawy).

Jednocześnie zasady, zgodnie z którymi są konstruowane fundusze operacyjne przeznaczone do obsługi finansowej programów operacyjnych organizacji producentów, nie wymagają stosowania ograniczenia procentowego udziału kosztów osobowych w ramach środków przewidzianych w funduszu operacyjnym na realizację programu operacyjnego. Dlatego też proponuje się uchylić przepis upoważniający ministra właściwego do spraw rynków rolnych do wydania rozporządzenia ustanawiającego wyżej wymieniony udział procentowy (art. 1 pkt 19 lit. a tiret drugie projektu ustawy).

Ponadto w związku z opracowaniem i wydaniem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 grudnia 2009 r. w sprawie zakresu i sposobu wdrażania strategii krajowej w programach operacyjnych realizowanych na rynku owoców i warzyw (Dz. U. Nr 211, poz. 1635) nie ma potrzeby wydawania odrębnego rozporządzenia określającego listę środków, działań lub kosztów, kwalifikujących się do realizacji w ramach programu operacyjnego, mając na względzie prawidłowe wdrażanie krajowej strategii programów operacyjnych. Dlatego też należy uchylić upoważnienie do wydania rozporządzenia zawarte w art. 19 ust. 1 pkt 7 ustawy (art. 1 pkt 19 lit. a tiret drugie projektu ustawy).

Załącznikiem do strategii krajowej programów operacyjnych są ramy krajowe na rzecz działań w zakresie ochrony środowiska, obejmujące zbiór działań przewidzianych do realizacji przez organizacje producentów, które podjęły się realizacji programu operacyjnego. Państwa członkowskie gwarantują, że programy operacyjne obejmują co najmniej dwa działania w zakresie środowiska albo że co najmniej 10 % wydatków w ramach programów jest przeznaczane na takie działania. Ponieważ Rzeczpospolita Polska wybrała pierwszą opcję, w art. 8 ustawy dodano ust. 1a (art. 1 pkt 8 lit. b projektu ustawy) nakładający na organizacje producentów obowiązek uwzględniania w realizowanych programach operacyjnych co najmniej dwóch działań w zakresie ochrony środowiska. W związku z powyższym należy uchylić przepis upoważniający ministra właściwego do spraw rynków rolnych do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 3 ustawy (art. 1 pkt 19 lit. b tiret pierwsze projektu ustawy).

Zgodnie ze wspólnotowymi mechanizmami zarządzania kryzysowego w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie określenia sposobu zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży (Dz. U. z 2009 r. Nr 5, poz. 29) określono sposób zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, przez stosowanie bezpłatnej dystrybucji owoców i warzyw oraz przeznaczenia ich na pasze dla zwierząt znajdujących się w gospodarstwach rolnych, ogrodach zoologicznych, parkach narodowych i parkach krajobrazowych, rezerwatach przyrody oraz na terenach obwodów łowieckich, jeżeli zwierzęta te są przedmiotem gospodarki łowieckiej. Nie przewidziano możliwości przeznaczenia takich owoców i warzyw na biodegradację i kompostowanie, dlatego też w celu zapewnienia spójności przepisów ustawy proponuje się uchylić przepisy odnoszące się do takiego sposobu zagospodarowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży (art. 1 pkt 13 lit. b i c projektu ustawy).

Zgodnie z art. 110 rozporządzenia nr 1580/2007 państwa członkowskie przeprowadzają kontrole pierwszego szczebla czynności związanych z wycofywaniem z rynku owoców i warzyw w każdej organizacji producentów. Po zakończeniu tej kontroli wycofane produkty, inne niż produkty przeznaczone do bezpłatnej dystrybucji, zostają poddane denaturacji (pozbawieniu owoców i warzyw właściwości umożliwiających ich spożycie przez ludzi) na zasadach i warunkach określonych przez dane państwo członkowskie. Konieczne jest doprecyzowanie w ustawie podmiotu, który będzie dokonywał oznaczenia takich produktów. Organizacje producentów oraz zrzeszenia organizacji producentów jako dysponenci takich owoców i warzyw są najbardziej właściwe do wykonywania czynności określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 sierpnia 2006 r. w sprawie sposobu oznaczania i zabezpieczenia owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży uniemożliwiającego wprowadzenie tych owoców i warzyw do obrotu lub bezpośredniej konsumpcji (Dz. U. Nr 161, poz. 1140), tak aby zagwarantować, iż owoce i warzywa nieprzeznaczone do sprzedaży nie będą oferowane nabywcom. Zaistnienie takiej sytuacji byłoby zaprzeczeniem zasad systemu nieprzeznaczenia owoców i warzyw do sprzedaży.

W związku z uchyleniem przepisów dotyczących biodegradacji i kompostowania owoców i warzyw, a także w celu zapewnienia pełnej zgodności przepisów ustawy z rozporządzeniem nr 1580/2007 nadano nowe brzmienie ust. 1 w art. 15 ustawy (art. 1

pkt 14, 15 i 17 projektu ustawy). Według niego wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, zamiast pełnić funkcję jednostki kontrolnej, pełni funkcję organu kontrolnego, zaś Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych pełni rolę organu koordynującego, a nie jak dotychczas – jednostki koordynującej.

Przepisy rozporządzenia nr 1580/2007 nakładają na państwa członkowskie obowiązek prowadzenia bazy danych o handlowcach owoców i warzyw. W związku ze specyficzną i szeroką definicją handlowca zawartą w tym rozporządzeniu, uwzględniającą dysponenta owoców i warzyw niezależnie od tego, czy jest to osoba fizyczna, czy prawna, do tworzenia bazy o handlowcach nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577, z późn. zm.), dlatego proponuje się, aby kwestie te zostały uregulowane w projektowanej ustawie. Dotychczasowe brzmienie art. 17 ustawy nie wskazuje terminu, w jakim handlowcy informują wojewódzkiego inspektora o nazwie, adresie oraz rodzaju i zakresie prowadzonej działalności, w związku z tym proponuje się, aby przepisy te przeredagować w celu ujednoczenia z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, które nakładają na podmioty prowadzące działalność gospodarczą podlegające kontroli jakości handlowej obowiązek informowania o rozpoczęciu działalności i wymagają od tych podmiotów dołączenia do przekazywanych informacji aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego lub zaświadczenia o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (art. 1 pkt 16 projektu ustawy). W myśl projektowanych przepisów handlowcy będą obowiązani poinformować o rozpoczęciu działalności w zakresie obrotu owocami i warzywami, nie później niż w dniu jej rozpoczęcia, oraz o ilości owoców lub warzyw objętych normami wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym. Szczegółowe przepisy dotyczące informacji przekazywanych przez handlowców zostaną określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 19 ust. 6 pkt 2 ustawy.

Ponadto w ustawie dodano art. 18a (art. 1 pkt 18 projektu ustawy), zgodnie z którym do znakowania owoców i warzyw objętych ogólną normą handlową stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Ogólną normę handlową wprowadzono w wyniku nowelizacji rozporządzenia nr 1580/2007 z dniem 1 lipca 2009 r. Wymagania tej normy nie przewidują podawania nazwy produktu ani danych identyfikujących handlowca, jedynie nazwę państwa

pochodzenia produktu nią objętego. Państwa członkowskie, niezależnie od egzekwowania respektowania norm jakości handlowej, powinny w krajowym prawodawstwie uwzględnić szczegółowe wymagania dotyczące znakowania środków spożywczych, w tym również owoców i warzyw, zawarte w dyrektywie 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich w zakresie etykietowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych (Dz. Urz. WE L 109 z 06.05.2000, str. 29, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 75, z późn. zm.). W Rzeczypospolitej Polskiej przepisy o znakowaniu środków spożywczych wdrożono m.in. w ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych. Dotychczas dla owoców i warzyw były ustanowione odrębne wymagania zawarte w normach handlowych określonych w przepisach Unii Europejskiej. Normy te obejmowały przed zmianą rozporządzenia nr 1580/2007 jedynie 36 gatunków, zatem do pozostałych gatunków owoców i warzyw przepisy ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych miały zastosowanie. Z wprowadzeniem normy ogólnej, która objęła wszystkie gatunki z sektora owoców i warzyw, dla których mają zastosowanie przepisy rozporządzenia nr 1234/2007, z wyjątkiem 10 gatunków podlegających szczegółowym normom handlowym, powstała luka prawna polegająca na braku w krajowych przepisach wymogów dotyczących podawania nazwy i danych identyfikujących handlowca owoców i warzyw objętych normą ogólną.

Ponieważ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych inspektorzy wykonujący czynności kontrolne są obowiązani przedstawić upoważnienie do przeprowadzenia czynności kontrolnych, które upoważnia ich jedynie do kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, konieczne jest określenie wzoru upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych u handlowców owoców i warzyw nieprowadzących działalności gospodarczej. W związku z tym projektowana ustawa upoważniła ministra właściwego do spraw rynków rolnych do określenia, w drodze rozporządzenia, wzoru imiennego upoważnienia dla inspektorów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (art. 1 pkt 19 lit. d projektu ustawy).

W związku z wprowadzeniem zmian dotyczących rezygnacji z przeprowadzania działań biodegradacji lub kompostowania i zmian dokonanych w art. 15 ustawy należy również

dostosować inne przepisy ustawy w zakresie kontroli owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży, m.in. upoważnienie do wydania przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych rozporządzenia określającego wzór protokołu z takiej kontroli (art. 1 pkt 19 lit. b tiret drugie projektu ustawy). Obecnie przepis ten odwołuje się do weryfikacji zasadności przyznania rekompensaty finansowej, natomiast ze względu na specyfikę świadczenia powinien odwoływać się do pomocy na dofinansowanie funduszu operacyjnego z tytułu nieprzeznaczenia owoców i warzyw do sprzedaży. Ponadto w związku z uchyceniem ust. 9 w art. 15 ustawy został uchylony przepis upoważniający, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 13 ustawy (art. 1 pkt 19 lit. b tiret trzecie projektu ustawy).

W ramach reformy wspólnej organizacji rynku owoców i warzyw z 2007 r. prawodawstwo wspólnotowe obliguje państwa członkowskie do wyznaczenia jednego organu upoważnionego do przekazywania sprawozdań w zakresie funkcjonowania tego rynku. W związku z tym jako organ właściwy do przekazywania informacji Komisji Europejskiej został wyznaczony minister właściwy do spraw rynków rolnych. Jednakże, ponieważ część sprawozdań dotychczas przekazywał Prezes ARiMR oraz Prezes Agencji Rynku Rolnego (ARR), konieczne jest określenie terminów, w jakich informacje te będą przekazywane ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych, tak aby zapewnić czas niezbędny do opracowania i przygotowania przez ministra właściwego do spraw rynków rolnych tych informacji dla Komisji Europejskiej. Dlatego też należy uwzględnić w dotychczasowym upoważnieniu do wydania rozporządzenia w tym zakresie terminy, w jakich powinny być przekazywane ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych informacje potrzebne do sporządzania dla Komisji Europejskiej raportów o funkcjonowaniu rynku owoców i warzyw (wymaganych przepisami rozporządzenia nr 1234/2007 oraz rozporządzenia nr 1580/2007) nie tylko przez Prezesa ARiMR i organizację producentów, ale także przez Prezesa ARR oraz wstępnie uznaną grupę producentów (art. 1 pkt 19 lit. b tiret czwarte projektu ustawy).

W obowiązującym stanie prawnym ustawa określa przypadki, w których spadek wartości produkcji sprzedanej wystąpił z przyczyn niezależnych od grupy lub organizacji producentów. Na podstawie tego przepisu oraz na podstawie art. 44 ust. 2 oraz art. 53 ust. 4 rozporządzenia nr 1580/2007, w przypadku zmniejszenia wartości produkcji sprzedanej z przyczyn niezależnych od grup i organizacji producentów,

wartość ta określana jest na poziomie nie niższym niż 65 % wartości deklarowanej w poprzednim wniosku lub wartości zadeklarowanej na potrzeby wstępnego uznania lub uznania. Jednakże w dotychczasowym brzmieniu przepisu upoważniającego (art. 19 ust. 2 pkt 15 ustawy) nie sprecyzowano sposobu, w jaki grupy i organizacje producentów mają udowodnić wystąpienie sytuacji kryzysowej na obszarze produkcji członków grupy lub organizacji producentów. Propozycja zmiany w tym zakresie wynika z konieczności doprecyzowania sposobu, w jaki będzie potwierdzane wystąpienie spadku wartości produkcji sprzedanej u wstępnie uznanej grupy lub uznanej organizacji producentów owoców i warzyw, z przyczyn niezależnych od grupy lub organizacji.

Zgodnie z obecnym brzmieniem przepisu upoważniającego zawartego w art. 19 ust. 2 pkt 18 ustawy, minister właściwy do spraw rynków rolnych określa, w drodze rozporządzenia, sposób oraz terminy spłaty przez odbiorców produktów nieprzeznaczonych do sprzedaży wartości tych produktów oraz związanych z tym kosztów sortowania, pakowania oraz transportu, mając na względzie prawidłowe wdrażanie przepisów Unii Europejskiej w zakresie nieprzeznaczania owoców i warzyw do sprzedaży. W przepisach Unii Europejskiej zostały określone koszty owoców i warzyw oraz koszt transportu, natomiast koszt sortowania i pakowania nie został określony. Dlatego też przepis upoważniający, o którym mowa powyżej, został odpowiednio zmieniony (art. 1 pkt 19 lit. b tiret piąte projektu ustawy).

Obecnie przepisy Unii Europejskiej w ramach wspólnej organizacji rynków owoców i warzyw nie zawierają upoważnienia dla państw członkowskich do wydania przepisów krajowych dotyczących ustanowienia indywidualnych poziomów składek dla producentów owoców i warzyw, będących członkami organizacji producentów, dlatego proponuje się uchylić ust. 4 w art. 19 ustawy (art. 1 pkt 19 lit. c projektu ustawy). Zgodnie z art. 103b rozporządzenia nr 1234/2007, organizacje producentów działające w sektorze owoców i warzyw mogą utworzyć fundusz operacyjny. Fundusz ten jest finansowany z wkładów finansowych pochodzących od członków lub od danej organizacji producentów oraz z pomocy finansowej Wspólnoty, która może zostać przyznana organizacjom producentów. Natomiast, zgodnie z art. 55 rozporządzenia nr 1580/2007, wkłady finansowe do funduszu operacyjnego są określane przez organizację producentów.

Z dniem 16 stycznia 2009 r. weszło w życie rozporządzenie Rady (WE) nr 13/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz (WE) nr 1234/2007 ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”) w celu ustanowienia programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 5 z 09.01.2009, str. 1). Rozporządzenie to wprowadziło zmianę do rozporządzenia nr 1234/2007 polegającą na dodaniu do tego rozporządzenia przepisów ustanawiających program „Owoce w szkole”.

Ustanowienie programu „Owoce w szkole” ma na celu zapobieżenie niskiemu spożyciu owoców i warzyw przez dzieci dzięki trwałemu zwiększeniu udziału owoców i warzyw w żywieniu dzieci na etapie, na którym kształtują się ich nawyki żywieniowe.

Zgodnie z art. 103ga rozporządzenia nr 1234/2007 od roku szkolnego 2009/2010, na warunkach określonych przez Komisję Europejską, przyznaje się pomoc wspólnotową na dostarczanie dzieciom w instytucjach oświatowych, w tym w żłobkach, innych instytucjach wychowania przedszkolnego, szkołach podstawowych i średnich, produktów pochodzących z sektorów owoców i warzyw, przetworzonych owoców i warzyw oraz bananów, a także na pokrycie niektórych związanych z tym kosztów logistyki i dystrybucji, sprzętu, komunikacji, monitorowania i oceny. Zapewnienie pomocy wspólnotowej na realizację programu „Owoce w szkole” powinno przyczynić się do tego, że młodzi konsumenci docenią walory owoców i warzyw, dzięki czemu będą ich w przyszłości więcej spożywać. Wdrożenie programu „Owoce w szkole” ma jednocześnie w przyszłości spełnić cele Wspólnej Polityki Rolnej, w tym w zakresie zwiększania przychodów w rolnictwie oraz stabilizacji rynków. Aby zagwarantować właściwe wdrożenie programu „Owoce w szkole” państwa członkowskie zamierzające wziąć udział na poziomie krajowym lub regionalnym w programie „Owoce w szkole” powinny przygotować strategie krajowe lub regionalne dotyczące jego wdrażania, obejmujące w szczególności budżet programu wraz z wkładem Wspólnoty i wkładami krajowymi, czas trwania programu, grupę docelową, kwalifikujące się produkty oraz udział zainteresowanych stron.

W roku szkolnym 2009/2010 program był realizowany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2009 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku

Rolnego zadań związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” w roku szkolnym 2009/2010 (Dz. U. Nr 129, poz. 1059, z późn. zm.), wydanym na podstawie art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2008 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o Agencji”. Również w roku szkolnym 2010/2011 program będzie realizowany zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 lipca 2010 r. w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” w roku szkolnym 2010/2011 (Dz. U. Nr 136, poz. 913). Jednakże biorąc pod uwagę, że program „Owoce w szkole” związany jest z organizacją i funkcjonowaniem rynków owoców i warzyw proponuje się, aby kwestie związane z realizacją programu zostały uregulowane w ustawie.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw rynków rolnych opracowywał projekt strategii, o której mowa w art. 103ga ust. 2 rozporządzenia nr 1234/2007 (art. 1 pkt 20 projektu ustawy).

Szczegółowe zasady realizacji programu „Owoce w szkole” zostały określone przez prawodawcę wspólnotowego w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 288/2009 z dnia 7 kwietnia 2009 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do pomocy wspólnotowej przeznaczonej na dostarczanie dzieciom w placówkach oświatowych owoców i warzyw świeżych i przetworzonych oraz produktów z bananów w ramach programu „Owoce w szkole” (Dz. Urz. UE L 94 z 08.04.2009, str. 38).

W projekcie ustawy wskazano ARR jako jednostkę organizacyjną wykonującą zadania i obowiązki państwa członkowskiego lub właściwej władzy państwa członkowskiego związane z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu na zasadach, w zakresie i w sposób określony w przepisach rozporządzenia nr 288/2009 oraz w projekcie ustawy. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej prowadzenie realizacji programu „Owoce w szkole” zależy od współpracy instytucji z sektora rolnictwa, zdrowia i edukacji oraz podmiotów i szkół podstawowych uczestniczących w ww. programie, tj. współdziałania ARR ze szkołami oraz zatwierdzonymi podmiotami dostarczającymi do szkół owoce i warzywa, w tym ze szkołami będącymi również zatwierdzonymi wnioskodawcami. Dlatego też transpozycja przepisów wspólnotowych

wymaga określenia zadań ARR oraz wynikających z tych zadań warunków, na jakich inne podmioty realizujące program „Owoce w szkole” mają w nim uczestniczyć. Szczegółowy zakres zadań realizowanych przez ARR związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” oraz sposób i tryb realizacji tych zadań, mając na względzie zapewnienie skutecznego i efektywnego wdrożenia tego programu, zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 19b ustawy.

Zmiany w przepisach karnych, o których mowa w art. 1 pkt 30 lit. b, c i d, są wynikiem zmian wprowadzonych w przepisach ustawy dotyczących rynków owoców i warzyw.

Rynek chmielu

Zmiana zaproponowana w art. 1 pkt 21 projektu ustawy (dotyczy art. 20 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy) w zakresie rynku chmielu ma charakter porządkowy i została wprowadzona w związku z włączeniem do rozporządzenia nr 1234/2007 przepisów poprzednio objętych rozporządzeniem Rady (WE) nr 1952/2005 z dnia 23 listopada 2005 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków chmielu i uchylającego rozporządzenia (EWG) nr 1696/71, (EWG) nr 1037/72, (EWG) nr 879/73 i (EWG) nr 1981/82 (Dz. Urz. UE L 317 z 03.12.2005, str. 29).

Natomiast zmiana brzmienia pkt 2 w art. 22 ust. 3 ustawy (art. 1 pkt 22 projektu ustawy) wynika z art. 76 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.). W myśl tego przepisu na 30 dni przed oddaniem do użytkowania nowo zbudowanego lub przebudowanego obiektu budowlanego, zespołu obiektów lub instalacji, inwestor jest obowiązany zawiadomić o tym fakcie wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, jeżeli przedsięwzięcie jest realizowane jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.). Wojewódzki inspektor ochrony środowiska stwierdza, że obiekty budowlane i urządzenia techniczne, przeznaczone do wykonywania działalności gospodarczej, spełniają wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska, wyrażając zgodę na oddanie obiektu do użytkowania. Dodatkowe potwierdzenie tego faktu zaświadczeniem w czasie prowadzenia działalności nie znajduje uzasadnienia.

Rynek tytoniu

W wyniku reformy przepisów wspólnej polityki rolnej przyjętej w 2004 r., której ustalenia zostały potwierdzone postanowieniami przeglądu przepisów tej polityki (ang. health-check) wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającym rozporządzenia (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 16),
  - 2) rozporządzeniem Rady (WE) nr 72/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. w sprawie zmian we wspólnej polityce rolnej poprzez zmianę rozporządzeń (WE) nr 247/2006, (WE) nr 320/2006, (WE) nr 1405/2006, (WE) nr 1234/2007, (WE) nr 3/2008 oraz (WE) nr 479/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 1883/78, (EWG) nr 1254/89, (EWG) nr 2247/89, (EWG) nr 2055/93, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 2596/97, (WE) nr 1182/2005 i (WE) nr 315/2007 (Dz. Urz. UE L 30 z 31.01.2009, str. 1)
- od 2010 r. całość wsparcia w sektorze upraw polowych, w tym również tytoniu, w państwach UE-15 została oddzielona od produkcji (ang. decoupled payments).

Rzeczpospolita Polska jest również zobligowana do wprowadzenia zreformowanych przepisów – po ich przystosowaniu do przyjętego przez nasze państwo uproszczonego systemu płatności bezpośrednich (ang. Single Area Payment Scheme – SAPS).

Uchylenie, z dniem 1 stycznia 2010 r., na podstawie art. 146 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009, przepisów rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 z dnia 29 września 2003 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników oraz zmieniającego rozporządzenia (EWG) nr 2019/93, (WE) nr 1452/2001, (WE) nr 1453/2001, (WE) nr 1454/2001, (WE) nr 1868/94, (WE) nr 1251/1999, (WE) nr 1254/1999, (WE) nr 1673/2000, (EWG) nr 2358/71 i (WE) nr 2529/2001 (Dz. Urz. L 270 z 21.10.2003, str. 1, z późn. zm.) wprowadziło konieczność jednoczesnego uchylenia przepisów w zakresie płatności związanych z produkcją surowca tytoniowego (ang. coupled payments), w tym przepisów w sprawie rejonów produkcji tego surowca, przepisów dotyczących pierwszych przetwórców oraz

zawierania umów kontraktacji surowca tytoniowego. Należy dodać, że z początkiem obecnego roku kalendarzowego uchyleniu uległo również rozporządzenie Komisji (WE) nr 1973/2004 z dnia 29 października 2004 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Komisji (WE) nr 1782/2003 w sprawie systemów wsparcia przewidzianych w tytułach IV i IVa tego rozporządzenia oraz wykorzystania gruntów zarezerwowanych do produkcji surowców (Dz. Urz. UE L 345 z 20.11.2004, str. 1, z późn. zm.), określające przepisy wykonawcze w sektorze surowca tytoniowego. Uchylenia tych przepisów dokonano rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1121/2009 z dnia 29 października 2009 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 w odniesieniu do systemów wsparcia dla rolników, ustanowionych w jego tytułach IV i V (Dz. Urz. UE L 316 z 02.12.2009, str. 27). W ustawie powinny zatem pozostać jedynie przepisy dotyczące płatności niezwiązanej z produkcją surowca tytoniowego, będącej częścią krajowych płatności uzupełniających, a także przepisy w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji do Komisji Europejskiej. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2095/2005 z dnia 20 grudnia 2005 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2075/92 w odniesieniu do przekazywania informacji dotyczących tytoniu (Dz. Urz. UE L 335 z 21.12.2005, str. 6) nie zostało bowiem uchylone. Zgodnie z informacjami przekazanymi podczas obrad Komitetu Zarządzającego do spraw Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych, Komisja Europejska nie zamierza uchylić tego aktu prawnego w całości. Rozważa jedynie ograniczenie zakresu informacji dotyczących sektora tytoniu, przesyłanych przez państwa członkowskie Unii Europejskiej.

W projekcie ustawy proponuje się zatem uchylenie art. 25 – 33f ustawy (art. 1 pkt 23 projektu ustawy), bowiem przepisy te odnoszą się do uchylonych przepisów Unii Europejskiej, czyli przepisów w zakresie płatności związanych z produkcją surowca tytoniowego, w tym z podziałem krajowej płatności uzupełniającej na 2 części – związaną i niezwiązaną z produkcją surowca tytoniowego, procesem uznawania pierwszych przetwórców (wpisywania ich do rejestru), zatwierdzania punktu odbioru surowca tytoniowego, umów na uprawę tytoniu, a także płatności wyrównawczej (art. 1 pkt 24 projektu ustawy).

W związku z uchyleniem art. 33c ustawy, określającego przepisy w sprawie rejestru podmiotów posiadających prawo do uzyskania płatności związanej z produkcją surowca

tytoniowego, w art. 33fb ust. 1 ustawy należy zmienić brzmienie pkt 1 i 2. W pkt 1 przytoczono pełną nazwę tego rejestru z odesłaniem do uchylonego rozporządzenia nr 1782/2003, na podstawie którego utworzono ten rejestr. Zachowanie tego rejestru jest niezbędne z uwagi na niezakończoną wypłatę płatności związanej z produkcją za 2007 i 2008 r., na skutek niezgłoszenia się spadkobierców albo toczące się postępowania spadkowe. Ponadto do dnia 10 maja 2010 r. przyjmowane były wnioski o wypłatę powyższej płatności za 2009 r. Wysokość tej płatności zostanie wyliczona i wypłacona po złożeniu wniosków przez wszystkie podmioty uprawnione do uzyskania tej płatności. Z przepisami projektowanego art. 33fb ust. 1 ustawy powiązany jest art. 8 projektu ustawy, na podstawie którego rejestr podmiotów posiadających prawo do uzyskania płatności związanej z produkcją surowca tytoniowego zostanie utrzymany dla celów rozstrzygnięcia ewentualnych spraw spornych.

Zmiany w ust. 7 w art. 33fc ustawy (art. 1 pkt 25 projektu ustawy) wynikają ze zmian wprowadzonych do art. 1025 § 1 Kodeksu cywilnego dotyczących poświadczenia dziedziczenia przez notariusza.

Do dotychczasowego brzmienia art. 33ff ustawy proponuje się dodać przepisy dotyczące terminu wypłaty producentowi surowca tytoniowego płatności niezwiązanej oraz sposobu postępowania w przypadku rozwiązania osoby prawnej albo śmierci osoby fizycznej, która nabyła prawo do uzyskania płatności niezwiązanej (art. 1 pkt 26 lit. a projektu ustawy). Wypłaty te będzie realizowała Centrala ARR, z uwagi na przyjęty w ARR zcentralizowany system wypłaty płatności. Realizacja tych płatności jest dokonywana za pośrednictwem systemu informatycznego, w którym dyrektor oddziału terenowego ARR wylicza wysokość tej płatności. Z tego względu, przy uwzględnieniu specyfiki i obowiązującego trybu realizacji płatności, w projektowanym ust. 6a i 6b tego artykułu jako realizatora płatności przewidziano ARR, a nie dyrektora oddziału terenowego ARR.

Ponadto w ust. 7 art. 33ff ustawy, dotyczącym upoważnienia dla Rady Ministrów do określenia wysokości środków finansowych przeznaczonych na płatność niezwiązaną, proponuje się zastąpić odesłanie do rozporządzenia nr 1782/2003 odesłaniem do rozporządzenia nr 73/2009, w związku z uchyceniem pierwszego z tych rozporządzeń (art. 1 pkt 26 lit. b projektu ustawy).

Projektowane zmiany w art. 33g ustawy (art. 1 pkt 27 projektu ustawy) są związane z koniecznością uchylecia przepisów w zakresie kontroli podmiotów uprawnionych do płatności związanych z produkcją surowca tytoniowego, punktów jego odbioru, a także pierwszych przetwórców tego surowca. W powyższym artykule pozostawiono przepisy dotyczące kontroli podmiotów ubiegających się o przyznanie płatności niezwiązanych z produkcją tytoniu. Kontrole te, tak jak w obowiązujących przepisach, będą prowadzone przez ARR oraz ARiMR.

Jak już wcześniej wspomniano, w myśl rozporządzenia nr 2095/2005, państwa członkowskie Unii Europejskiej, nadal obowiązane są do przekazywania informacji na temat rynku tytoniu do Komisji Europejskiej. Stosownie do nowego brzmienia art. 33h ustawy (art. 1 pkt 28 projektu ustawy) za przekazywanie tych informacji, a tym samym również za ich pozyskiwanie, odpowiedzialny będzie minister właściwy do spraw rynków rolnych. Zakłada się, że informacje powyższe prześlą organizacje społeczno-zawodowe oraz grupy producentów tytoniu. Po zaprzestaniu zatwierdzania punktów pierwszego odbioru surowca tytoniowego (w wyniku uchylecia rozporządzenia nr 1973/2004) nie będzie bowiem możliwe ustalenie pełnej listy podmiotów prowadzących takie punkty. A zatem nie jest celowe wskazywanie pierwszych przetwórców surowca tytoniowego, tak jak dotychczas, jako podmiotów przekazujących stosowne informacje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych. W art. 7 projektu ustawy dodano przepis przejściowy, w myśl którego do spraw dotyczących przyznawania i wypłaty płatności uzupełniającej w części związanej z produkcją za 2009 r. i lata poprzednie stosuje się przepisy dotychczasowe.

Rynek suszu paszowego

Projektowane zmiany w zakresie rynku suszu paszowego zawarte w art. 1 pkt 29 i 30 projektu ustawy mają, podobnie jak w przypadku rynku chmielu, charakter porządkowy. Propozycje zawarte w art. 1 pkt 29 projektu wynikają z art. 1 pkt 8 projektu ustawy (dot. projektowanego ust. 1a w art. 19a ustawy), w którym wprowadzony został skrót do rozporządzenia nr 1234/2007. Stąd w art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy zamiast pełnej nazwy wyżej wymienionego rozporządzenia został zastosowany skrót tytułu tego aktu prawnego. Natomiast zmiany określone w art. 1 pkt 30 projektu ustawy mają na celu dostosowanie przepisów krajowych w zakresie metod pobierania próbek suszu paszowego oraz wykonywania badań parametrów

jakościowych tej paszy (oznaczanie wilgotności oraz zawartości białka surowego) do zmian w prawie Unii Europejskiej. Poprzednio powyższe zagadnienia były regulowane w dyrektywach wspólnotowych (76/371/EWG, 71/393/EWG i 72/199/EWG). Dyrektywy te zostały wdrożone do prawodawstwa krajowego aktami wydanymi na podstawie ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z późn. zm.). W związku z tym w art. 37a ustawy odwoływano się do aktów ogłoszonych na podstawie ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach. Jednakże od dnia 26 sierpnia 2009 r. powyższe zagadnienia zostały określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 152/2009 z dnia 27 stycznia 2009 r. ustanawiającym metody pobierania próbek i dokonywania analiz do celów urzędowej kontroli pasz (Dz. Urz. UE L 54 z 26.02.2009, str. 1). Konieczne jest zatem uchylenie w art. 37a ust. 1, bowiem zastępujące wyżej wymienione dyrektywy rozporządzenie Komisji Europejskiej jest stosowane wprost i nie wymaga wdrożenia do systemu prawa polskiego.

Rynki lnu i konopi uprawianych na włókno

Aktualnie przepisy w zakresie wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno w prawie krajowym są zawarte w ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 240, poz. 2059, z późn. zm.). W wyniku wielokrotnych zmian stała się ona niejednorodna.

Należy dodać, że wyżej wymieniona ustawa była pierwszą z ustaw wdrażających prawo wspólnotowe. Nie był jeszcze wówczas ustalony sposób implementacji tych przepisów. Ponadto nie były również dostępne oficjalne teksty aktów prawnych Unii Europejskiej w języku polskim. Z tego względu terminologia użyta w ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych nie jest zgodna z terminologią obowiązującą obecnie. Projektowane przepisy w zakresie rynków lnu i konopi uprawianych na włókno dostosowują terminologię używaną w ustawie do terminologii stosowanej w aktach prawnych Unii Europejskiej, tj. rozporządzenia nr 1234/2007 oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 507/2008 z dnia 6 czerwca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1673/2000 w sprawie wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2008, str. 38). Termin wprowadzenia tych przepisów jest związany z terminem ogłoszenia i wynikami przeglądu przepisów wspólnej polityki rolnej (ang. health-check) oraz przyjęciem rozporządzenia nr 72/2009. Na podstawie przepisów tego

rozporządzenia utrzymana została pomoc z tytułu przetwórstwa słomy lnianej na długie i krótkie włókno oraz słomy konopnej na włókno do roku gospodarczego 2011/2012. A zatem ostatnia wypłata wsparcia przyznawanego na podstawie wyżej wymienionych przepisów zostanie dokonana do dnia 14 października 2013 r.

Jak już wspomniano, przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych były opracowywane w okresie, gdy nie były dostępne poprawne tłumaczenia wspólnotowych aktów prawnych na język polski. Oficjalne wersje tych aktów w polskiej wersji językowej były znane dopiero na przełomie 2004 i 2005 r. Dlatego terminologia zastosowana w ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych różniła się od terminologii używanej w języku polskim w aktach prawnych Unii Europejskiej dotyczących rynków lnu i konopi uprawianych na włókno, ogłoszonych w 2005 r. w wydaniu specjalnym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Przypomnieć również należy, że na tym rynku dwukrotnie dokonywano przeglądu zasad wsparcia, mającego na celu ich zmianę. Pierwszy przegląd, który miał miejsce w 2005 r., nie doprowadził do zmiany zasad. W jego rezultacie na 2 kolejne lata gospodarcze przedłużono działanie przepisów wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno w dotychczasowej formie. Po 2 latach ponownie przedłużono działanie wyżej wymienionych przepisów o rok. O kształcie regulacji w zakresie wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno do roku gospodarczego 2011/2012 zdecydowano ostatecznie w końcu 2008 r. na zakończenie przeglądu przepisów wspólnej polityki rolnej (ang. health-check). Jego wynikiem było wyżej wymienione rozporządzenie nr 72/2009 wprowadzające zmiany do rozporządzenia nr 1234/2007.

Dokonany został również przegląd przepisów krajowych dla rynków lnu i konopi uprawianych na włókno. W celu uporządkowania tych przepisów proponuje się przeniesienie regulacji w zakresie pomocy na rynkach lnu i konopi z ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych do ustawy. Przepisy w zakresie rynku zbóż zawarte w tej ustawie proponuje się natomiast przenieść do ustawy o Agencji, jednocześnie uchylając przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych. Powyższe propozycje zostały przedstawione w projektowanej ustawie.

Przepisy w zakresie rynków lnu i konopi uprawianych na włókno zostały określone w art. 1 pkt 31 projektu ustawy i zgrupowane w projektowanych art. 39a – 39g. Należy przy tym zauważyć, że większość przepisów dotyczących rynków lnu i konopi uprawianych na włókno przeniesiono z ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych bez zmian, a część w formie tylko nieznacznie zmienionej.

Stosownie do terminologii używanej w aktach prawnych Unii Europejskiej (rozporządzenie nr 1234/2007 i rozporządzenie nr 507/2008) pojęcia używane w ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych w projekcie ustawy zastąpiono w następujący sposób: wyraz „uznanie” – wyrazem „upoważnienie”, wyrazy „uznany pierwszy przetwórcą” – wyrazami „upoważniony główny przetwórcą”, wyraz „dopłata” – wyrazem „pomoc”, wyrazy „współczynnik średniej wydajności długiego włókna lnianego, krótkiego włókna lnianego oraz włókna konopi z 1 ha upraw lnu i konopi włóknistych” – wyrazami „współczynnik ilościowy”.

Przepisami projektowanego art. 39a ust. 1 Prezes ARR został wyznaczony do administrowania mechanizmem pomocy dla upoważnionych głównych przetwórców słomy lnianej i konopnej na włókno, tj. do wydawania decyzji o upoważnieniu i cofaniu upoważnienia dla głównego przetwórcy tej słomy oraz przyznawaniu pomocy i udzielaniu zezwolenia na czyszczenie krótkiego włókna lnianego. W ust. 2 tego artykułu wskazano, że wniosek o upoważnienie składa się na formularzach opracowanych i udostępnionych na stronie internetowej administrowanej przez ARR. Ponadto określony został nowy termin na składanie wniosku. W stosunku do obowiązujących przepisów byłby to termin wcześniejszy o miesiąc, a zatem wnioski byłyby składane do dnia 30 czerwca. Obowiązujący termin (do dnia 31 lipca) jest bowiem zbyt krótki. ARR nie jest w stanie dokładnie sprawdzić przekazanej dokumentacji (kontrola administracyjna), dokonać kontroli na miejscu, a także przekazać decyzji Prezesa ARR przed upływem pierwszej połowy sierpnia danego roku gospodarczego. Konieczność przekazania decyzji Prezesa ARR o upoważnieniu głównemu przetwórcy w pierwszej połowie sierpnia jest uzasadniona tym, że do dnia 20 września danego roku gospodarczego przetwórcą powyższy obowiązany jest przesłać Prezesowi ARR wniosek o przyznanie pomocy z tytułu przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno za dany rok gospodarczy. We wniosku tym powinien posłużyć się nadanym numerem upoważnienia. Przed wysłaniem wniosku powinien również zawrzeć umowy sprzedaży słomy lnianej lub konopnej z dostawcami tej słomy.

Na podkreślenie zasługuje, że opóźnione przekazanie wniosku o pomoc skutkuje obniżeniem należnej pomocy o 1 % za każdy dzień tego opóźnienia. W ust. 3 tego artykułu wskazano dokumenty, jakie należy dołączyć do wniosku o udzielenie upoważnienia.

Projektowany art. 39b reguluje kwestie kontroli w zakresie przyznawania pomocy. Upoważnia on Prezesa ARR do wykonywania czynności kontrolnych w ramach tego mechanizmu pomocowego, odpowiednio stosując przepisy ustawy o Agencji. Zmiana ta została wprowadzona w celu ujednoczenia procedur na rynkach administrowanych przez ARR. W związku z powyższą zmianą konieczne będzie uzupełnienie przepisów wydanych na podstawie art. 21 ust. 3 ustawy o Agencji.

Projektowany art. 39c stanowi, że Prezes ARR, tak jak dotychczas, będzie właściwy do przyjmowania umowy na czyszczenie krótkiego włókna lnianego, w przypadku gdy upoważniony główny przetwórcza nie posiada urządzeń do czyszczenia tego rodzaju włókna, a ubiega się o upoważnienie do przerobu słomy lnianej na długie i krótkie włókno lniane jednocześnie. W takim przypadku, w myśl art. 3 ust. 4 rozporządzenia nr 507/2008, jest obowiązany do zawarcia wspomnianej umowy nie więcej niż z dwoma podmiotami oczyszczającymi krótkie włókno lniane. Ponadto stosownie do tego przepisu Prezes ARR będzie upoważniony do przyjmowania list umów sprzedaży słomy lnianej i konopnej, zobowiązań do przetworzenia tej słomy lub umów o jej usługowe przetwórstwo oraz deklaracji o całkowitym obszarze uprawy lnu i konopi. Prezes ARR mógłby także żądać kopii umów sprzedaży słomy lnianej i konopnej, zobowiązań do przetworzenia tej słomy lub umów o jej usługowe przetwórstwo, np. w przypadku, gdy lista ta byłaby nieprecyzyjna.

W ust. 1 projektowanego art. 39d wyznaczony został 10-dniowy termin na powiadomienie Prezesa ARR o zmianach w zakresie informacji koniecznych do uzyskania upoważnienia. Ust. 2 tego artykułu określa natomiast właściwość Prezesa ARR do przyjmowania wniosków o przyznanie pomocy oraz nadsyłanych cyklicznie, co 4 albo co 6 miesięcy, deklaracji o ilościach wyprodukowanego włókna przez upoważnionych głównych przetwórców i osoby traktowane jako przetwórcy. Wniosek oraz deklaracje, tak jak dotychczas, składane będą na formularzach opracowywanych i udostępnianych na stronie internetowej administrowanej przez ARR. Ust. 3 tego artykułu wymienia rodzaje dokumentów, jakie należy dołączyć do tych deklaracji.

Natomiast w ust. 4 wymienia się rodzaje informacji, które upoważniony przetwórcza i osoba traktowana jako przetwórcza są obowiązane przekazać w celu umożliwienia zweryfikowania uprawnienia do uzyskania pomocy z tytułu przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno.

W proponowanym art. 39e ust. 1 określony został dodatkowy dokument, w postaci protokołu z czyszczenia krótkiego włókna lnianego. Protokół ten powinien sporządzić, a następnie przekazać (ust. 2) upoważnionemu przetwórcy, podmiot czyszczący ten rodzaj włókna. Dokument ten jest konieczny do celów kontrolnych. W ust. 3 tego artykułu zawarty został przepis wprowadzający obowiązek przekazywania informacji o zamiarze skierowania partii włókna do dalszego przerobu, sprzedaży, przekazania go osobie traktowanej jako przetwórcza przez upoważnionego przetwórcę. Zawiadomienie takie umożliwi pobranie próbek włókna do określenia jego jakości i masy partii i będzie służyć do celów kontrolnych. W ust. 4 tego artykułu nałożony został na upoważnionego głównego przetwórcę i osobę traktowaną jako przetwórcza obowiązek oznaczania poziomu zanieczyszczeń zawartych w partii krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego objętych wnioskiem o przyznanie pomocy z tytułu przetwórstwa słomy lnianej i konopnej. Oznaczanie zawartości zanieczyszczeń w przypadku krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego jest bardzo istotne, bowiem, stosownie do art. 92 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1234/2007, pomoc jest przyznawana na krótkie włókno lniane i włókno konopne zawierające do 7,5 % zanieczyszczeń. Przepisy art. 92 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 1234/2007 umożliwiają jednak, w przypadku podjęcia takiej decyzji przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, przyznawanie pomocy na krótkie włókno lniane zawierające do 15 % zanieczyszczeń i na włókno konopne zawierające do 25 % zanieczyszczeń. W takich okolicznościach, na podstawie art. 92 ust. 1 akapit trzeci rozporządzenia nr 1234/2007, masa włókna, do której jest przyznawana pomoc, zostaje przeliczona na masę włókna zawierającego 7,5 % zanieczyszczeń. W Rzeczypospolitej Polskiej przyznaje się pomoc do krótkiego włókna lnianego zawierającego do 15 % zanieczyszczeń i do włókna konopnego zawierającego do 25 % zanieczyszczeń na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2004 r. w sprawie poziomu procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego (Dz. U. Nr 238, poz. 2400).

W związku z powyższym niezbędne jest ustalenie rzeczywistej zawartości zanieczyszczeń wyżej wymienionych rodzajów włókna w celu obliczenia wysokości pomocy przysługującej upoważnionemu głównemu przetwórcy oraz osobie traktowanej jako przetwórcą. W projektowanej ustawie proponuje się zachowanie upoważnienia do określenia dopuszczalnego poziomu zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych. Utrzymanie podwyższonej zawartości zanieczyszczeń wyżej wymienionych rodzajów włókna umożliwi bowiem lepsze wykorzystanie dostępnej dla Rzeczypospolitej Polskiej kwoty pomocy przeznaczonej na wsparcie produkcji roślinnych włókien naturalnych, wypłacanej z budżetu krajowego, ale następnie refundowanej z budżetu Unii Europejskiej.

W projektowanym art. 39f pkt 1 zawarte zostały upoważnienia dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych do określenia:

- 1) współczynnika ilościowego, przy zastosowaniu którego oblicza się wysokość pomocy dla poszczególnych upoważnionych głównych przetwórców słomy lnianej i konopnej na włókno oraz osób traktowanych jako przetwórcy dla każdego roku gospodarczego;
- 2) metod oznaczania procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego, w celu jednolitego oznaczania poziomu tych zanieczyszczeń;
- 3) wyższego niż 7,5 % poziomu procentowej zawartości zanieczyszczeń krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego, w celu jak najlepszego wykorzystania krajowej gwarantowanej ilości tych rodzajów włókien.

Oprócz tych upoważnień w pkt 2 tego artykułu wymienione zostały upoważnienia fakultatywne – które będą stosowane w miarę potrzeb. Upoważnienia, o których mowa w tym punkcie, umożliwią elastyczne dostosowanie limitów włókien, do których można przyznać pomoc, do sytuacji na rynku roślinnych włókien naturalnych w danym roku gospodarczym. Takie uprawnienie daje państwu członkowskiemu Unii Europejskiej art. 94 ust. 3 rozporządzenia nr 1234/2007. Państwo członkowskie Unii Europejskiej może bowiem dokonać przeniesienia pomiędzy krajową gwarantowaną ilością długiego włókna lnianego oraz krajową gwarantowaną ilością krótkiego włókna lnianego i włókna konopnego, a także wykonać działanie odwrotne. Przepis ten, jak już

wspomniano, umożliwiła najbardziej efektywne wykorzystanie przyznanego państwu członkowskiemu Unii Europejskiej limitów produkcji tych włókien i dostosowanie tego wsparcia do potrzeb, np. uzyskanych plonów, związanych z pogodą czy powierzchnią zasiewów tych gatunków roślin.

Projektowany art. 39g wymienia organy upoważnione do gromadzenia i następnie przekazywania informacji Komisji Europejskiej. Zakres tych informacji określony został w art. 15 rozporządzenia nr 507/2008. Proponuje się, aby za gromadzenie stosownych informacji z tych rynków odpowiedzialny był Prezes ARR, natomiast przetwarzał je i przekazywał Komisji Europejskiej minister właściwy do spraw rynków rolnych.

Oprócz wyżej opisanych rozwiązań w projekcie ustawy ustalono także przepisy przejściowe. Przepisy projektowanego art. 10 ustawy umożliwią zakończenie spraw wszczętych zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sprawy w zakresie udzielania pomocy z tytułu przetwórstwa słomy lnianej i konopnej na włókno dotyczą lat gospodarczych 2008/2009 i 2009/2010. Wnioski o przyznanie pomocy za te lata gospodarcze oraz deklaracje okresowe zostały bowiem złożone w 2008, 2009 i 2010 roku – przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych, natomiast decyzja o ewentualnym przyznaniu tej pomocy upoważnionym głównym przetwórcom będzie podejmowana w 2010 r. i następnym, a zatem prawdopodobnie po uchyleniu przepisów tej ustawy. Ponadto do postępowań w sprawie wpisu do rejestru uznanych przetwórców wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe, tj. przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych.

Zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych

Wymierzanie kar administracyjnych, o których mowa w art. 49 ust. 1 w związku z art. 48 ust. 1 rozporządzenia nr 612/2009, związane z odzyskiwaniem nienależnie lub nadmiernie pobranych środków pochodzących z Sekcji Gwarancji EFOiGR lub EFRG przeznaczonych na realizację Wspólnej Polityki Rolnej, dokonywane jest jako autonomiczna sankcja odrębną decyzją administracyjną. Dotychczasowa podstawa prawna (art. 11 ust. 1 pkt 5 lit. e w związku z art. 6 ust. 1 ustawy o Agencji) wydaje się

niewystarczająca, a ponadto wątpliwości budzi kwestia stosowania do kar administracyjnych działu III Ordynacji podatkowej w zakresie określonym w art. 13 ust. 2 ustawy o Agencji. Dodanie w art. 13 ust. 1 ustawy o Agencji pkt 5 jednoznacznie określi podstawę prawną do wydawania przez Prezesa ARR decyzji administracyjnych ustalających kwoty kar administracyjnych i rozstrzygnie sporne kwestie co do stosowania do tych należności odpowiedniej części procedury podatkowej (art. 2 pkt 3 projektu ustawy).

Dotychczasowe przepisy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych (Dz. U. Nr 97, poz. 799) nie przewidywały trybu postępowania w przypadkach, gdy beneficjent środków funduszy promocji produktów rolno-spożywczych, zwanych dalej „funduszami promocji”, uzyskał wsparcie nienależnie lub środki funduszy zostały mu wypłacone w nadmiernej wysokości. Biorąc pod uwagę kwoty środków, które mogą zostać wypłacone z rachunków bankowych poszczególnych funduszy promocji oraz reżim ustawowy związany z gromadzeniem środków, proponuje się wprowadzenie instrumentu umożliwiającego ARR odzyskiwanie środków nienależnie pobranych lub pobranych w nadmiernej wysokości.

Ponadto w projekcie ustawy określone zostały przepisy dotyczące rynku zbóż. Przepisy te zostały opracowane w wyniku przeprowadzonego przeglądu aktów prawnych wdrażających przepisy wspólnej organizacji rynków rolnych. W celu uporządkowania i dostosowania prawodawstwa krajowego do zmieniającego się prawodawstwa Unii Europejskiej zaproponowano włączenie przepisów w zakresie wspólnej organizacji rynków zbóż do ustawy o Agencji, jako rozdział 7a (art. 2 pkt 5 projektu ustawy). Obecnie przepisy wdrażające wspólną organizację rynków zbóż określone są w ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych. W wyniku przeglądu prawodawstwa wspólnotowego Rada Unii Europejskiej dokonała istotnych zmian zasad interwencji na rynku zbóż. Wprowadzone zmiany, ujęte w rozporządzeniu nr 1234/2007, polegały w szczególności na zastosowaniu jako podstawowej formy realizacji zakupów w ramach prowadzonych działań interwencyjnych procedury przetargowej oraz ograniczeniu zakresu prowadzonych działań interwencyjnych przez wprowadzenie zerowych limitów na zakup jęczmienia, kukurydzy, pszenicy durum i sorgo.

Komisja Europejska w celu implementacji postanowień Rady Unii Europejskiej wydała rozporządzenie nr 1272/2009 z dnia 11 grudnia 2009 r. ustanawiające wspólne szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zakupu i sprzedaży produktów rolnych w ramach interwencji publicznej (Dz. Urz. UE L 349 z 29.12.2009, str. 1). Rozporządzenie to określa zasady realizacji zakupów i sprzedaży zbóż w ramach prowadzonych działań interwencyjnych, starając się zharmonizować je z rozwiązaniami stosowanymi na rynku mleka i mięsa, oraz uchyla, między innymi, obecnie obowiązujące rozporządzenie Komisji (WE) nr 687/2008 z dnia 18 lipca 2008 r. ustanawiające procedury przejęcia zbóż przez agencje płatnicze lub agencje interwencyjne oraz metody analizy do oznaczania jakości zbóż i rozporządzenie Komisji (WE) nr 127/2009 z dnia 12 lutego 2009 r. ustanawiające procedury i warunki sprzedaży zbóż znajdujących się w posiadaniu agencji płatniczych lub agencji interwencyjnych. Wprowadzenie wymogu przekazywania Komisji Europejskiej szczegółowych informacji o prowadzonych działaniach interwencyjnych, poziomie cen rynkowych, zatwierdzonych centrach interwencyjnych i zatwierdzonej agencji interwencyjnej stwarza potrzebę zmiany istniejących przepisów.

Zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Zaproponowane w powyższej ustawie zmiany dotyczą art. 46 ust. 2 i ust. 6 pkt 3 oraz art. 51. Zmiany te mają głównie charakter porządkowy i są związane z:

- 1) projektowaną zmianą tytułu ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego;
- 2) zastąpieniem rozporządzenia nr 1673/2000, do którego odsyła art. 46 ust. 2 pkt 2 – 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.), przez rozporządzenie nr 1234/2007;
- 3) ogłoszeniem ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753), w której na podstawie art. 25 dotychczasowe zadania wojewody wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii przekazano marszałkowi województwa i sejmikom wojewódzkim.

Ponadto proponuje się uzupełnienie brzmienia art. 51 ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w taki sposób, aby umożliwić skuteczne zniszczenie niezgodnych z przepisami tej ustawy upraw maku i konopi włóknistych w sposób inny niż przekopanie albo zaoranie gruntu (art. 3 pkt 2 projektu ustawy). Powyższe uzupełnienie będzie miało zastosowanie do plantacji konopi włóknistych w późniejszej fazie ich wegetacji, gdy jej zniszczenie przez przekopanie czy zaoranie gruntu nie jest już skuteczne.

Zmiany w ustawie z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno- -spożywczych

Dotychczasowe przepisy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych nie regulują kwestii naliczania i pobierania wpłat na fundusze promocji, w przypadku gdy towary są sprzedawane z zapasów interwencyjnych gromadzonych przez ARR w związku z realizacją Wspólnej Polityki Rolnej. Oznacza to, że sprzedaż m.in. zbóż z zapasów interwencyjnych podmiotom zobowiązanym zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych do naliczania i pobierania wpłat na fundusze promocji do naliczenia i pobrania wpłaty na fundusz promocji od ARR. Biorąc pod uwagę, iż ARR jest jednostką finansowaną ze środków budżetu państwa, tego typu wpłata zostałaby sfinansowana ze środków budżetu państwa. Dlatego też proponuje się wyłączenie od naliczania wpłat na fundusze promocji dla towarów sprzedawanych z zapasów interwencyjnych ARR (art. 4 pkt 1 projektu ustawy). Rozwiązanie zaproponowane w projektowanym art. 3 ust. 6 pkt 3 zapewni natomiast nie tylko skuteczne i rzetelne planowanie wydatków i kosztów w ramach planu finansowego Agencji Rezerw Materiałowych, ale również nie będzie prowadziło do uszczuplenia środków pochodzących ze sprzedaży mienia stanowiącego wyodrębniony majątek Skarbu Państwa.

Zgodnie z dotychczasowymi przepisami ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych wpłata jest dokonywana w tym kwartale, w którym suma zobowiązań wynosi więcej niż pięciokrotność kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tj. 44 zł. W świetle obowiązujących przepisów zasada ta nie dotyczy składania deklaracji, które muszą być składane po każdym kwartale, co stanowi niepotrzebną komplikację dla podmiotu. W związku z tym

proponuje się, aby deklaracja była składana za kwartał, w którym zobowiązanie przekroczy pięciokrotnie wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 4 pkt 3 projektu ustawy).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt ustawy został zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zgłoszono zainteresowanie pracami nad projektem ustawy w trybie art. 7 tej ustawy. Wszelkie dokumenty związane z pracami nad projektem ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu oraz rynku suszu paszowego oraz zmianie niektórych innych ustaw, w tym zgłoszenia podmiotów zainteresowanych pracami nad tym projektem, dokonane w trybie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto zgłoszenia tych podmiotów zostały dołączone do niniejszego projektu aktu normatywnego.

Projekt ustawy został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt ustawy znajduje się w programie prac legislacyjnych Rady Ministrów na drugie półrocze 2010 r.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana ustawa

Projekt ustawy będzie miał wpływ na działania podejmowane przez Prezesa ARiMR, Prezesa ARR, wojewódzkiego inspektora artykułów rolno-spożywczych, podmioty posiadające status wstępnie uznanych grup producentów owoców i warzyw, uznanych organizacji producentów owoców i warzyw, na pierwszych przetwórców i producentów surowca tytoniowego, przedsiębiorstwa przetwórcze produkujące susz paszowy oraz upoważnionych głównych przetwórców słomy lnianej i konopnej na włókno, osoby traktowane jako przetwórcy oraz wojewodów i marszałków województw. Projekt ustawy nie ma bezpośredniego wpływu na producentów wyrobów tytoniowych.

2. Wpływ projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa oraz budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projekt ustawy nie spowoduje konieczności wydatkowania dodatkowych środków budżetowych, przeznaczonych na realizację zadań ARR w zakresie działań na rynku owoców i warzyw, przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przetwórczym produkującym susz paszowy na podstawie art. 86 rozporządzenia nr 1234/2007 oraz w zakresie przyznawania pomocy upoważnionym głównym przetwórcom słomy lnianej lub konopnej na włókno na podstawie art. 91 rozporządzenia nr 1234/2007. Nie spowoduje również wydatkowania środków z budżetu państwa na przeciwdziałanie narkomanii.

Natomiast całkowity roczny budżet programu „Owoce w szkole” dla Rzeczypospolitej Polskiej określono w strategii krajowej wdrożenia w Rzeczypospolitej Polskiej programu „Owoce w szkole” w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 na poziomie 12 297 064 euro. Kwotę tę pomniejszono o oszacowane przez ARR koszty związane z realizacją systemu komunikacji i promocji programu oraz oszacowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi koszty przeprowadzenia ewaluacji wdrożenia programu. Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 2 akapit 2 rozporządzenia nr 288/2009 koszty powyższych działań mogą być

częściowo refundowane ze środków Unii Europejskiej. Kwota ta, w 75 % będzie pokrywana z funduszy Unii Europejskiej (9 222 798 euro), a w 25 % z funduszy krajowych (3 074 266 euro). Program będzie współfinansowany z budżetu krajowego w ramach środków przeznaczonych na „Finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej” (część 35 – rynki rolne, dział 500 – handel, rozdział 50002 – Agencja Rynku Rolnego, paragraf 2849 – dotacja celowa z budżetu państwa na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych).

Wyżej wymieniona kwota została określona na podstawie następujących założeń:

- 1) wykorzystanie dostępnego wsparcia Unii Europejskiej w możliwie największym zakresie,
- 2) ograniczenie do minimum kosztów ponoszonych na realizację programu pokrywanych z budżetu krajowego,
- 3) wielkość grupy docelowej, tj. liczba uczniów szkół podstawowych w klasach I – III wynosi 1 167 657 osób,
- 4) określenie zryczałtowanej stawki pomocy dla 1 porcji.

W strategii nie określono natomiast budżetu pozostałych realizowanych na rzecz programu działań, tj. działań związanych z monitorowaniem oraz działań towarzyszących.

Działania związane z monitorowaniem będą realizowane przez ARR, która będzie w tym zakresie współpracowała ze szkołami podstawowymi udostępniającymi owoce i warzywa w ramach programu. Działania związane z monitorowaniem będą dotyczyły gromadzenia i przetwarzania danych oraz sprawozdań. Pokrycie ich kosztów nie będzie wymagało zwiększenia środków w budżecie ARR.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 rozporządzenia nr 288/2009 państwa członkowskie dokonują regularnej oceny wykonania swoich programów „Owoce w szkole” i weryfikują ich skuteczność. Ten sam przepis stanowi, że w odniesieniu do okresu od dnia 1 sierpnia 2010 r. do dnia 31 lipca 2011 r. powiadamią one Komisję Europejską w terminie do dnia 29 lutego 2012 r. o wynikach przeprowadzonej oceny. Tak określony termin oznacza, że działania mające na celu dokonanie oceny

wdrożenia programu w roku szkolnym 2010/2011 należy podjąć już podczas jego trwania, czyli powinny być finansowane z budżetu na ten rok szkolny. W dalszej części tego przepisu przewidziano dla państw członkowskich obowiązek dokonywania oceny dotyczącej kolejnych okresów wdrażania programu z częstotliwością nie mniejszą niż raz na pięć lat. Przewiduje się, że ocena kolejnych okresów wdrożenia w Polsce programu „Owoce w szkole” zostanie zaplanowana za okres obejmujący lata szkolne 2011/2012 i 2014/2015, a jej koszty pokrywane będą ze środków pochodzących z budżetu programu.

Środki na pokrycie kosztów przeprowadzenia ewaluacji wdrożenia programu w roku szkolnym 2010/2011 przewidziano w budżecie dla tego roku szkolnego w kwocie 500 000 euro i będą one wyasygnowane z całkowitego budżetu na realizację programu w roku szkolnym 2010/2011.

Zgodnie z art. 1 pkt 3 projektu ustawy, marszałkowie województw będą obowiązani prowadzić rejestr wstępnie uznanych grup, uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych organizacji producentów i ich zrzeszeń. Z formalnego punktu widzenia prowadzenie rejestru będzie nowym zadaniem marszałków województw. Realizacja tego obowiązku będzie polegała na zestawieniu i ewentualnym udostępnieniu zgromadzonych i posiadanych przez marszałków województw danych o wyżej wymienionych podmiotach, w związku z wydanymi w stosunku do nich decyzjami. Podobne zestawienia są już prowadzone przez pracowników urzędów marszałkowskich zajmujących się obsługą wniosków wstępnie uznanych grup uznanych organizacji i ich zrzeszeń. Dlatego nie wzrosną koszty ponoszone na prowadzenie tego rejestru.

Projektowana ustawa nie ma bezpośredniego wpływu na dochody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od wyrobów tytoniowych.

3. Wpływ projektowanej ustawy na rynek pracy

Projekt ustawy nie będzie miał wpływu na rynek pracy w zakresie rynków owoców i warzyw, chmielu, tytoniu, suszu paszowego, lnu i konopi uprawianych na włókno, zbóż oraz w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Nie ma także bezpośredniego wpływu na poziom zatrudnienia w zakładach produkujących wyroby tytoniowe.

4. Wpływ projektowanej ustawy na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Klarowny rozdział kompetencji będzie miał pozytywny wpływ na sprawność realizowanych działań, co będzie zwiększać konkurencyjność gospodarki i pozytywnie oddziaływać na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projekt ustawy nie wpływa bezpośrednio na sytuację finansową i konkurencyjność producentów wyrobów tytoniowych.

5. Wpływ projektowanej ustawy na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy był przedmiotem oceny w szczególności przez następujące organizacje społeczno-zawodowe: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajową Radę Izb Rolniczych, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Radę Gospodarki Żywnościowej, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Solidarność’80, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Krajową Radę Spółdzielczą, Związek Rzemiosła Polskiego, Konfederację Pracodawców Polskich, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Business Centre Club, Polski Związek

Ogrodniczy, Polską Izbę Ogrodniczą, Związek Sadowników RP, Związek Sadowników Polskich, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw dla Przemysłu, Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw, Towarzystwo Rozwoju Sadów Karłowych, Stowarzyszenie Grupy Wielkopolskie, Polski Związek Producentów Kukurydzy, Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku, Krajową Federację Producentów Zbóż, Izbę Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Polską Grupę Producentów Skrobi Ziemniaczanej, Stowarzyszenie Producentów Skrobi Ziemniaczanej, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „Polsus”, Stowarzyszenie Młynarzy RP, Polski Związek Producentów Pasz, Polską Izbę Lnu i Konopi, Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu, Polski Związek Plantatorów Tytoniu, Związek Plantatorów Tytoniu w Krasnymstawie, Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego, Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego, Polski Związek Zrzeszeń Producentów Chmielu oraz Krajowy Związek Plantatorów Chmielu.

W ramach konsultacji społecznych do projektu ustawy zostały zgłoszone następujące uwagi.

1. Do przepisów w zakresie rynków owoców i warzyw uwagi zostały zgłoszone przez Stowarzyszenie Grupy Wielkopolskie i Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw.

Ze względu na duże problemy z pozyskaniem kredytów inwestycyjnych na realizację inwestycji ujętych w zatwierdzonym planie dochodzenia do uznania Stowarzyszenie Grupy Wielkopolskie zasugerowało skrócenie okresu wydawania decyzji dotyczących przyznania pomocy finansowej na pokrycie części kosztów kwalifikowanych inwestycji oraz kosztów związanych z utworzeniem i funkcjonowaniem grupy z czterech miesięcy do trzech lub dwóch. Większość grup realizuje swoje inwestycje, wykorzystując kredyty pomostowe z banków komercyjnych. Otrzymanie kolejnego kredytu lub kolejnej transzy kredytu banki uzależniają od otrzymania środków z dofinansowania z poprzedniego okresu rozliczeniowego grupy. Skrócenie terminów wydawania decyzji wpłynie na zachowanie przez grupy producentów owoców i warzyw płynności finansowej przez cały okres realizacji planu.

Ponadto Stowarzyszenie Grupy Wielkopolskie zaproponowało, by zmienić przepis art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy (art. 1 pkt 6 projektu ustawy) dotyczący terminu składania wniosku o wydanie decyzji w okresie trzech miesięcy przed końcem okresu rozliczeniowego, którego dotyczy zmiana w planie dochodzenia do uznania, tak aby odnosił się on nie do enumeratywnie wymienionych zmian w planie dochodzenia do uznania, ale do zmian innych niż określone w pkt 1 tego przepisu, bowiem wymienienie wszystkich możliwych zmian, jakie mogą być wprowadzone w planie, jest trudne i może rodzić niebezpieczeństwo niezamierzonego wykluczenia zmian dopuszczalnych.

Powyższe uwagi zostały uwzględnione w projekcie ustawy.

Natomiast Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw zgłosił trzy uwagi do projektu ustawy. Pierwsza uwaga dotyczy rozszerzenia przypadków, w których zmian w planie dochodzenia do uznania można by było dokonywać do końca danego okresu rozliczeniowego, o zmiany dotyczące: parametrów technicznych inwestycji, zakresu etapu inwestycji realizowanych z podziałem na etapy oraz wynikających z nich zmian w zakresie źródeł i struktury finansowania planu. Propozycja dotycząca dodania zmian w zakresie etapu inwestycji realizowanych z podziałem na etapy została uwzględniona w projekcie ustawy (art. 1 pkt 6 projektu ustawy). Natomiast propozycja dotycząca uwzględnienia zmian parametrów technicznych inwestycji oraz zmian w zakresie źródeł i struktury finansowania planu nie zostały uwzględnione w projekcie ustawy ze względu na zbyt szeroki zakres oddziaływania takich zmian na realizację planu dochodzenia do uznania. Zmiana struktury finansowania oraz zakresu parametrów technicznych inwestycji bezpośrednio oddziaływałyby na zakres inwestycji, jakie grupa zadeklarowała jako niezbędne do uznania jej za organizację producentów.

Druga uwaga dotyczy odstąpienia od rozszerzenia kompetencji dyrektorów regionalnych ARiMR w zakresie przeprowadzania kontroli warunków wstępnego uznania i uznania w ramach obsługi wniosków o przyznanie pomocy finansowej. Powyższa propozycja została odrzucona. Przepisy art. 114 rozporządzenia nr 1580/2007 wskazują konieczność przeprowadzania kontroli zgodności z warunkami wstępnego uznania. Nadanie kompetencji dyrektorom

oddziałów regionalnych ARiMR w tym zakresie tylko w odniesieniu do weryfikacji wniosków o płatność pozwoleń na przyspieszenie obsługi administracyjnej wniosków. W przeciwnym przypadku dyrektor oddziału regionalnego ARiMR musiałby za każdym razem zwracać się do marszałka województwa z prośbą o przeprowadzenie stosownej kontroli zgodnie z Kpa i czekać na odpowiedź pisemną informującą o wynikach kontroli.

Uwaga trzecia dotycząca skrócenia terminu rozpatrywania wniosku o płatność została uwzględniona w projekcie ustawy.

2. Do przepisów w zakresie rynku tytoniu uwagi zgłosiły Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego, Polski Związek Plantatorów Tytoniu oraz Związek Plantatorów Tytoniu z siedzibą w Krasnymstawie.

Krajowe Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego postuluje utrzymanie, w niektórych przypadkach z niewielkimi modyfikacjami, przepisów ustawy w zakresie organizacji tego rynku, w tym m. in.:

- 1) obowiązkowej rejestracji działalności w zakresie pierwszego przetwarzania surowca tytoniowego (z określeniem minimalnych wymogów dotyczących wyposażenia takiego punktu) i zatwierdzeniem punktu odbioru tego surowca,
- 2) zakazu sprzedaży tytoniu przez pierwszego przetwórcę przed przetworzeniem tego surowca,
- 3) obowiązkowe zbywanie krajanki tytoniowej producentowi surowca tytoniowego albo innemu pierwszemu przetwórcy,
- 4) obowiązkowe stosowanie materiału siewnego udostępnionego przez pierwszego przetwórcę.

Postulowane zmiany nie mogły zostać wprowadzone w ustawie, gdyż nie są zgodne z przepisami Unii Europejskiej, bowiem uchylone zostały przepisy w zakresie płatności związanych z produkcją tytoniu, a w tym również wprowadzone dla potrzeb przyznawania tych płatności regulacje w zakresie organizacji rynku tytoniu. Dodatkowo Rada Europejska w art. 132 ust. 3 akapit czwarty oraz ust. 8 rozporządzenia nr 73/2009 określiła, że przepisy dotyczące uzupełniającej pomocy krajowej podlegają wszelkim dostosowaniom, które są

niezbędne w związku ze zmianami w regulacjach wspólnej polityki rolnej, a także że w nowych państwach członkowskich, w tym w Polsce, nie można stosować krajowych płatności ani pomocy z tytułu działalności rolniczej w zakresie, w jakim nie są stosowane płatności bezpośrednie w tzw. starych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Należy dodać, że w sprawie przynajmniej częściowego utrzymania przepisów w zakresie organizacji rynku tytoniu oraz zagrożeń związanych z ich uchynieniem w Polsce prowadzono z Komisją Europejską rozmowy. Jednakże Komisja Europejska niezmiennie stała na stanowisku, że Polska powinna się powstrzymać od przyjmowania przepisów, które mogłyby naruszyć wspólnotowy porządek prawny. Komisja Europejska zwróciła również uwagę, że zastosowanie w celu porządkowania tego rynku mogłyby mieć przepisy rozporządzenia Komisji (WE) nr 709/2008 z dnia 24 lipca 2008 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do organizacji międzybranżowych i porozumień w sektorze tytoniu (Dz. Urz. UE L 197 z 25.07.2008, str. 23). Jednakże, dotychczas w Polsce plantatorzy tytoniu oraz jego przetwórcy nie byli zainteresowani taką formą działalności.

Polski Związek Plantatorów Tytoniu (PZPT) również wnioskował o utrzymanie przepisów w zakresie organizacji rynku tytoniu. Ponadto postulował o skrócenie terminu wypłaty płatności niezwiązanej z produkcją tytoniu z dnia 30 czerwca do dnia 30 marca roku następującego po roku zbioru tytoniu. Wniosek ten nie został przyjęty, bowiem ustawowe skrócenie terminu wypłaty wsparcia nie wpłynie raczej na przyspieszenie tego terminu. ARR realizuje wypłaty tego wsparcia niezwłocznie po przekazaniu środków finansowych przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa. Płatność niezwiązana stosowana jest od 2007 r. i w tym okresie (2007 – 2009 r.) jej wypłata była realizowana do stycznia-lutego, a zatem przed terminem wypłaty proponowanym przez PZPT. PZPT zwracał również uwagę, że coroczne określanie przez Radę Ministrów wysokości środków finansowych przeznaczonych na płatności niezwiązane wprowadza element niepewności co do wysokości wsparcia. Dlatego też wystąpił o umieszczenie w projekcie ustawy przepisów wprowadzających obligatoryjne określenie środków przeznaczonych na płatności niezwiązane z produkcją tytoniu przez Radę Ministrów w maksymalnej dozwolonej

wysokości. Należy jednak zwrócić uwagę, że dotychczas Rada Ministrów określała wysokość środków przeznaczonych na płatności zarówno związane z produkcją, jak i niezwiązane z produkcją surowca tytoniowego w maksymalnej wysokości. Jednakże decyzja w tym zakresie powinna być uzależniona od możliwości budżetu państwa.

Utrzymanie przepisów w zakresie organizacji rynku tytoniu wspierał także Związek Plantatorów Tytoniu z siedzibą w Krasnymstawie, zwracając uwagę na możliwość destabilizacji uprawy surowca tytoniowego i wystąpienie zagrożeń dla plantatorów tytoniu współpracujących z legalnymi przetwórcami. Uwaga powyższa nie została jednak uwzględniona z przyczyn podanych powyżej.

3. Do przepisów w zakresie zmian do ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych zgłosiły dwie organizacje. Stowarzyszenie Młynarzy Rzeczypospolitej Polskiej proponowało wyłączyć z zakresu ustawy Fundusz Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych lub zmienić zasady tworzenia tego funduszu przez pobieranie składki przy pierwszej sprzedaży ziarna zbóż, bez względu na jego przeznaczenie, a nie tak jak jest obecnie, wyłącznie przy sprzedaży ziarna do jednostek przetwarzających je na cele konsumpcyjne.

Powyższa uwaga nie została przyjęta. Wpłaty na fundusze promocji są pobierane od towarów, których promocja wynika z zakresu ustawy. Pobieranie wpłat od zbóż bez względu na ich przeznaczenie, tj. na cele paszowe, oraz ich promocja nie spełnia założeń i przesłanek stanowiących podstawy utworzenia funduszy promocji.

Druga uwaga zgłoszona przez Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych dotyczyła wprowadzenia do ustawy nowej zasady naliczania i pobierania wpłat na poszczególne fundusze promocji. Zachowując dotychczasową wysokość wpłat, zaproponowano jej podział, w równych częściach, na producentów rolnych i podmioty skupujące, zajmujące się przetwórstwem produktów rolnych.

Powyższa uwaga również nie została przyjęta. Podczas konsultacji społecznych projektu ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych,

w wyniku porozumienia pomiędzy przedstawicielami poszczególnych branż, reprezentującymi zarówno producentów, jak i przetwórców produktów rolno-spożywczych uzgodniono, że wpłaty na poszczególne fundusze promocji pobierane będą od producentów rolnych. Warunkiem przyjęcia powyższego rozwiązania było ustalenie takiego składu komisji zarządzającej, w którym producenci będą mieli głos decydujący. Zgodnie z art. 12 wyżej wymienionej ustawy komisje te ustalają zasady gospodarowania środkami finansowymi danego funduszu promocji oraz decydują, jakie zadania będą współfinansowane ze środków poszczególnych funduszy promocji.